

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

11. Dies Junii. Tactus & joci, sunt morituræ virginitatis principia. S.
Hieronymus in vita S. Hilarii.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](#)

II. DIES JUNII.

Tactus & joci, sunt morituræ virginitatis principia. *S. Hieronymus in vita S. Hilarii.*

Tactus. I.

Nunc pauca tangamus de Tactu. Hic sensus est omnium insimus, & ad fœcū, ac colluvionein materiæ proxime accedens, & remotissimè discedens à dignitate animi. Hinc Gregorius Nyssenus tres sensus in homine vocat belluinos, pecudum proprios, Tactum, Gustum, Odoratum, qui in cœno maximè voluptatis, suo more volutantur, à quibus refugere oportet, tanquam à putri, & malè olenti cadavere. Idcirco in hoc sensu moderando summa est cura adhibenda, quod latè pateat illius vis, & in vita usus, undè infinitæ propè occasiones eveniant suscipienda labis, ob rerum variarum contagionem. Hinc si tactus voluptas hominem afflaverit, incipiet æstu libidinis furere, amo- requie totus accendetur. Idcirco existimant magni viri, nullum esse in homine vehementiorem sensum, nullum magis in scelere impotentem. Est enim quasi leno libidinis, qui & florem pudicitiae facillimè contaminet. Et quainvis leve quidpiam initio videatur, emergit tamen, seque magis deinde accedit voluptas, & in corporis ipsius possessionem invadit. Sicut enim miles dum in præsidium ducitur, si præfectus legionis liberum ingressum in alicujus ædes inventiat, illic quidpiam armorum suorum, puta lanceam,

galeamque, aut scutum ponit. Et licet ob negotia
egressus, foris esse dicatur, potestate tamen intus est,
quod armis in eo loco positis jam proptiam, siue
juris domum fecit.

II. Sic voluptas, vitiorum quasi legione stipatus,
si per sensus irrumperet in animum possit, & veluti in
aspectu lanceam, in auditu galeam, in manibus scu-
tum suum defigere, tametsi à corpore abesse flagi-
tum videatur, scelusque voluptatis, tamen sibi do-
micum libido metata est, nec aberit diu, cum
in sensibus velut in ædium vestibulo, arma reposue-
rit. Imò cavendum est ut non modò non corpore
corpus, id est carnem, præsertim mulierum contin-
gamus, sed ne res quidem alias, quæ proximè illas
attingunt, cum in illis quoque fomes sit libidinis,
scintilla voluptatis. In vestitu, in chirotece, in sudario-
lo delitescit Cupido, telum igneum ferens; tetigisse,
uri est. Nulla stupra vicina igni tam subito incendi-
tur. In momento aridum jecur est. Tange mulie-
brem stolam, aut mitram, aut tenues vittas, statim
ut è cesto Veneris vis veneni prodit, seque in venas,
atque peccatum insinuat, atque ita vitae arcem mors su-
bit. Hinc tetigisse Virginis vel strophiolum, est vir-
ginitatis, vel morituræ præfigium, vel morientis
principium, vel mortuæ indicium. Tactæ aconito
carnes, necant protinus illum qui gustaverit. Sed
nullum est aconitum, quod celerius tactu animu[m]
perdit.

III. Tactus quam sit præsens periculum tangen-
ti, voluit toti posteritati manifestum reddere sui jam
morientis exemplo Ursinus Presbyter, teste Ma-
gno Gregorio. Is vitam summa in severitate, castimo-
niaque

niaque egerat, penè in ipso gremio virtutis, atrioque
cœli educatus. Tandem morbo lethali corripitur,
Et cùm motu, ac calore omni destitutus, jam ani-
mam exhalasse crederetur, accessit illius quondam
uxor, cuius tactu, atque omni familiaritate, quadra-
ginta jam annis abstinuerat, quod omne tempus in
sacrosanctis Ecclesiæ ministeriis, & divinarum rerum
commentatione posuerat. Illudum explorat, an fla-
tus superesset aliquis, & vestigium animæ nondum
abeuntis, tetigit, ut sit, ore suo hominis os atque vul-
tum, cùm ipsa morte luctantis. Qui mulieris tactum
sentiens, ardore magno collegit vires omnes, quæ
in corpusculo esse potuerunt, ad ea dicenda, quæ pro
monito salutari futura essent orbi terrarum. Recedit,
inquit, mulier, adhuc igniculus vivit, paleam tolle. Hinc
dixit, nullum debere sibi fidere, quod adolescentia
annos prætervectus, jam ætatis quandam maturita-
tem, constantiamque attigerit. Homo es, ideoque
recusare non potes, quin possis pati humana. Quid
tam porrò humanum, quam per periculum cor-
poris tactum, labi in turpissimos animi actus. Non
tantum qui tangit picem, sed qui carnem, inqui-
nabitur ab ea. Mihi dicens occinit Poeta, qui illud
non tam è Poetico Parnasso, quam è cœlesti para-
diso accepit:

Præcessit Tactus: sequitur mox impius actus.